

Міжнародний гуманітарний університет
Одеська обласна державна адміністрація
Національний університет «Одеська юридична академія»
Одеська регіональна торгово-промислова палата
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Білоруський державний університет
кафедра міжнародних економічних відносин
Вища школа економіки (м. Вроцлав)
Інститут національної економіки НАН Румунії

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК:
ВІД МІКРО- ДО МАКРОРІВНЯ»**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 квітня 2016 р.

м. Одеса

Оптимізація структури капіталу: емпіричний тест фінансового левелериджу сучасних ІПК	47
Заліско О.І.	
Discussion of some issues of modeling of CGE influence on global economic development and its architecture	50
Kobylanska A.V.	
Геономічне пророблення чорноморського вектора інтеграції України	53
Коваленко С.П.	
Міжнародний економічний порядок: вплив формування порядку розвинутою економікою	56
Кулаковський К.О.	
Шановал С.І.	59
НАПРЯМ З АНАЛІЗ, ПРОГНОЗУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	
SECTION 3. ANALYSIS, FORECASTING AND NATIONAL ECONOMY DEVELOPMENT MANAGEMENT	
Аналіз товарної структури експорту агропродовольчої продукції України	63
Антошок П.О., Антошок О.П.	
Сучасні проблеми фінансування міжнародної науково-технічної діяльності в Україні	67
Бєсгужєва С.В.	
Управління детермінантами структурних диспропорцій ринку праці в умовах цивільзаційних змін	70
Вдовічен А.А.	
Концептуальні засади розвитку паливно-енергетичного комплексу України	73
Горбань В.Б.	
Аналіз розвитку інноваційного потенціала регіона – Одеської області	77
Драчук Ю.З., Трушківна П.В.	
Організаційно-економічні інструменти розвитку експортної діяльності	81
Кібік О.М.	
Особливості вітчизняної методики формування обсягів експорту-імпорту	84
Коваленко М.П., Гладченко Л.І.	
Сучасний стан та розвиток експорту України	87
Котлубай В.О.	
Тенденції розвитку аграрного виробництва в системі забезпечення продовольчої безпеки держави	90
Кубай О.Г.	

Оптимізація маркетингу у сфері міжнародних транспортних послуг в Україні	93
Кубова Н.А.	
Економічна диспропорція та деформації у реалізації державної політики поширення соціального діалогу у сфері роздрібної торгівлі	97
Кучерук М.М., Мазурко І.С.	
Нормативно-правовий механізм системи соборності як інструмент реалізації законної соборності і основа преобразования этой системы	101
Монюшина О.Н.	
Економіка національної економіки: індикатори та причини	105
Мороз С.В., Славів П.Я.	
Вплив покращення структурної політики трансформації економіки на підприємства	110
Морозова І.О.	
Система економічної ліквідації політики держави	113
Морозова П.В.	
Система економічної ліквідації політики держави	116
Радіва А.	
Вплив економіки на значення економічної ефективності інновацій	118
Економіка країни з відходів харчової промисловості	123
Роздубів В.С.	
Система економічної ліквідації політики держави	123
Савицька Ю.В.	
Оптимізація фінансових систем України, Республіки Білорусь та Росії (орієнтовано на 1-2015 роки)	126
Савицька С.О., Родонова Т.А.	
ТЕОРИЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ:	
ТЕОРИЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ:	
ТЕОРИЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ:	
ТЕОРИЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ:	
ТЕОРИЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ:	
Економіка підприємств формування фінансового потенціалу підприємства	130
Урфова В.О.	
Економіка підприємств формування фінансового потенціалу підприємства	131
Урфова В.О.	
Економіка підприємств формування фінансового ринку України	133
Урфова В.О.	
Економіка підприємств формування фінансового ринку України	136
Урфова В.О.	

зерно і цукровий буряк (погіршення використання виробничих потужностей, створення додаткових робочих місць, не повністю використана ситуація можливе за рахунок збільшення експорту борошноміської продукції, створення додаткових робочих місць, не повністю використана ситуація можливе за рахунок збільшення експорту до Євросоюзу тощо). В умовах динаміки експортних цін, що склалися в 2015 році, до цих порок слід віднести і те, що експортні ціни на пшеницю і кукурудзу в меншій мірі, ніж на зерно. Так, в 2012-2015 рр. ціни на борошно швидко скоротилися на 30,3%, а на борошно з кукурудзи – 6,3% порівняно з 2012-2015 рр. При умові еквівалентності експортних цін на зерно пшениці і кукурудзи.

Жири та олії вартішого або рослинного походження в основній частині експортує Україна і є одним з найбільш динамічних сегментів експорту. Жири та олії вартішого або рослинного походження в основній частині експортує Україна і є одним з найбільш динамічних сегментів експорту.

Табл. 3. Кількість та експортна виручка від реалізації основних рослинних олій

Олії	2012 р.		2015 р.	
	Кількість, тис. т	Виручка, млн. дол.	Кількість, тис. т	Виручка, млн. дол.
1. Сосна	57,7	59,2	154,3	106,9
2. Соняшникова	3589,6	3948,3	3938,6	3023,6
3. Ріпакова	5,2	6,4	148,5	109,7
Всього	3652,5	4013,9	4241,4	3240,2

(х) Складено і розраховано за даними [1]

Як видно з даних таблиці 3 ситуація з експортом рослинних олій за 2012-2015 рр. аналогічно з експортом продукції рослинного походження – активізується. Так, експорт вирощених олій за цей період скоротився на 23,4% порівняно з 2012-2015 рр. Кількісному вираженню експорт зростає, а у вартісному зменшується. Так, експорт вирощених олій за цей період скоротився на 23,4% порівняно з 2012-2015 рр. Кількісному вираженню експорт зростає, а у вартісному зменшується. Так, експорт вирощених олій за цей період скоротився на 23,4% порівняно з 2012-2015 рр. Головною причиною обвалу цін є насиченість світового ринку олій і спад цін на такі олії як соєва та ріпакова. Так за 2012-2015 рр. А так як існує велика взаємозамінюваність олій, то в таких умовах падіння цін і на соняшкову олію. В певній мірі на негативну динаміку цін на олію впливає розмір експорту з України, адже наша держава останні роки є лідером на світовому ринку соняшкової олії з часткою 55% за підсумками 2014/2015 маркетингового року.

Висновки: 1. Зовнішня торгівля агропродовольчою продукцією в останні роки є головним джерелом валютних надходжень, зменшення від'ємного сальдо і формування додатного.

2. Зменшення експортної виручки в 2015 р. у порівнянні з 2012 р., як показав аналіз по другій і третій товарним групах відбулось тільки за рахунок обвалу експортних цін, при зростанні кількості реалізованої продукції – зернових, олійних культур і рослинних олій.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Бестужева С.В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця

Інноваційне співробітництво є одним із дієвих і економічно вигідних заходів інтеграції України в європейський та світовий економічний простір. Пріоритетний розвиток різних форм міжнародного співробітництва – перспективний шлях збереження і нарощування наукового потенціалу України.

Таблиця 1

Країна	Показник	Показник
Україна	0,10	0,46
Ізраїль (2013)	0,18	0,45
Австралія (2008)	0,21	0,46
США	0,23	0,51
Австрія (2011)	0,26	0,52
Данія	0,31	0,54
Чехія	0,30	0,55
Нідерланди	0,32	0,62
Ісландія (2011)	0,35	0,64
Франція	0,40	0,74
Корея	0,44	0,90

Результати кореляційно-регресійного аналізу

Параметр	Оцінка	Стандартне відхилення	T-Статистика	Рівень значущості
Постійна величина	3560,15	4950,85	0,7191	0,4925
X1	-685,129	343,663	-1,9936	0,0813
X2	-924,476	564,829	-1,63674	0,0403
X3	0,784368	0,230538	3,40233	0,0093
X4	158,972	225,925	0,703646	0,5016
X5	26,8126	57,4426	0,466772	0,6531

За даними розрахунків, проведених за допомогою StatGraphics Centurion 16.1.11, було побудовано наступну модель:

$$Y = 3560,15 - 685,129 \times X1 - 924,476 \times X2 + 0,784368 \times X3 + 158,972 \times X4 + 26,8126 \times X5. \quad (1)$$

Відповідно до проведених розрахунків статистично значущими є частку фінансування з державного бюджету в загальному обсязі, частка реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової продукції та вартісні обсяги експорту товарів, оскільки їх P-Value не перевищують значення 0,05.

Критерій Фішера $F = 27,66$ підтверджує статистичну значущість розробленої моделі. Значення t-статистики говорять про статистичну значущість усіх факторів, що залишилися в моделі.

Коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,945314$ свідчить, що на 97,5317% обсяги виконаних наукових та науково-технічних робіт залежать від частки державного фінансування та обсягів експорту товарів.

За допомогою коефіцієнту регресії $b' = -685,129$ можемо зробити висновок, що при зменшенні державного фінансування на 1% обсяги наукових та науково-технічних робіт зменшаться на 685,129 млн. грн.

При зменшенні питомої ваги реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової на 1% ($b^2 = -924,476$) обсяги наукових та науково-технічних робіт зменшаться на 924,476 млн. грн. При зростанні вартісних обсягів експорту на 1%, обсяги наукових та науково-технічних робіт збільшаться 0,784368 млн. грн. ($b^3 = +0,784368$).

Статистика Дарбіна – Уотсона (DW) дорівнює 1,30451, що свідчить про відсутність автокореляції при граничному значенні 2. Це означає, що модель придатна для прогнозування і прогнозовані обсяги наукових та науково-технічних робіт складатимуть за результатами проведеного кореляційно-регресійного аналізу 11414,1 млн. грн.

Україна має велику кількість об'єктивних передумов для того, щоб в умовах повільної економічної хвилі відігравати роль однієї з розвинених країн світу. Це пов'язано з освіченою та висококваліфікованого населення, сировини, інновацій, краще географічне розташування, проведення нових економічних реформ, спрямованих на розвиток малого та середнього бізнесу. Розумне використання цих складових має забезпечити країні швидкий розвиток. Але неможливо

Слід сказати, що у більшості країн світу фундаментальна наука розвивається основною на кошти державного бюджету і уряди країн вбачають у цьому свій інтерес у майбутнє інноваційне зростання країни. У середньому розвинені країни витрачають близько 0,5% ВВП на фундаментальні дослідження. Найбільшу частку ВВП інвестують в науковий прогрес Швейцарія – 0,9% (табл. 1) [2].

За даними Стростату, частка обсягу витрат на наукові дослідження та розробки країн (США – 2,8% у ВВП становила 2,01%. Більшою за середню частку витрат на дослідження та розробки була у Фінляндії – 3,31%, Швеції – 3,3%, Данії – 3,06%, Німеччині – 2,85%, Австрії – 2,81%, Словенії – 2,59%, Франції – 2,23%, Бельгії – 2,28%, меншою – у Чорногорії, Румунії, Кіпрі, Латвії та Болгарії (від 0,38% до 0,65%)). Наукоємність ВВП України (витрати на науку в усіма джерелами у відсотках до ВВП) у 2014 р. становила 0,66% [3].

Слід зазначити, що у Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність» об'єднане фінансування визначається як один з пріоритетних напрямків здійснення державної політики в сфері наукової та науково-технічної діяльності [1]. Однак, через нестачу бюджетних коштів та недоліки організації та управління науковими та інноваційними процесами ці норми законів не виконуються, що унеможливило виконання поставлених цілей у сфері наукової та інноваційного розвитку економіки країни. В Україні відсутній прозорий конкурс розподілу бюджетних коштів при формуванні державних замовлень на науково-технічну продукцію серед вітчизняних підприємств. З 2000 р. в Україні жодного бюджетного року не була виконана визначена статтею 34 цього закону норма щодо забезпечення державою бюджетного фінансування наукової та науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7% ВВП України. Обсяг фінансування програм і проектів у сфері міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва за рахунок державного бюджету у 2014 р. становив 3,68 млн. грн. [3].

Для обґрунтування доцільності збільшення обсягів державного фінансування науково-технічної діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання автором побудована економіко-математична модель оцінки впливу факторів на обсяги виконаних наукових та науково-технічних робіт з використанням методу кореляційно-регресійного аналізу на основі статистичного пакету аналізу Statgraphics Centurion, який дозволяє не тільки встановити рівень та характер впливу вибраних факторів на значущий показник, а й спрогнозувати його значення з урахуванням отриманих результатів моделювання при відсутності автокореляції в моделі.

В якості факторів автор обрав наступні: частку фінансування з державного бюджету в загальному обсязі, частку реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, вартісні обсяги експорту товарів, валютний курс та індекси інфляції в країні за 2001–2014 рр. з використанням даних Державного комітету статистики України [3].

В таблиці 2 наведені результати розрахунків для побудови рівняння регресії.

якимим несприятливим рішенням сформувати по-справжньому інноваційні тенденції. Потрібно ринкові механізми, що роблять розвиток науки, впровадження в діяльність економічно вигідними, такими, що приносять зиск науковцю розробнику, і підприємцю. Однак в економіці України такі механізми відсутні, та ще й існують ціла низка обмежень, що стає особливо помітним останні роки: фінансові обмеження; нерозвиненість індустріальної бази; висока залежність від кон'юнктури ринків сировини та енергоносіїв; недосконалість енергетичної інфраструктури; недостатній рівень комп'ютеризації національної економіки; нерозвиненість зовнішньоторговельної інфраструктури та нестабільна експортна політика; неврегульованість питань інтелектуальної власності. І всі ці проблеми є нагальними та потребують якнайшвидшого вирішення для можливості зростання економіки України.

Тому необхідно перелумовою розвитку науково-технічної діяльності в Україні є розробка ефективної моделі державного фінансування. І в першу чергу мова повинна йти про комплекс заходів із запровадження конкурентних принципів фінансування досліджень, запровадження нових форм фінансової підтримки інноваційного бізнесу, поступового формування системи податкового стимулювання науково-технічної сфери.

Література:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.91 № 1977-ХІІ [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_06/part_06.
2. Омельяненко В.А. Міжнародний трансфер технологій в контексті побудови високотехнологічної економіки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://fe.i.edu.ua/conference/dokl/d111.pdf>.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

УПРАВЛІННЯ ДЕТЕРМІНАНТАМИ СТРУКТУРНИХ ДИСПРОПОРЦІЙ РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

Вдовічен А.А.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту та туризму

Чернівецького торговельно-економічного інституту

Київського національного торговельно-економічного університету

Теоретичним та прикладним аспектам проблем трудової сфери присвячені дослідження О.Амоші, В.Антонюк, В.Близнюк, А.Колога, Е.Лібанової, Л.Лісогор, В.Мандибури, Л.Шинкарук та ін. Однак вивчення проблем структурних диспропорцій у трудовій сфері, узагальнення та класифікація

«... нових детермінант цих процесів, оцінка їх впливу на макропропорції країни не враховують своєї актуальності та своєчасності.

Дослідники українських реалій Л.С. Лісогор, О.О. Бєляєв, зазначають, що новими детермінантами структурних диспропорцій ринку праці на сьогодні є нестабільності політичної ситуації, відсутності узгодженості дій суб'єктів державного управління, структурна, макроекономічна та інституційна макроекономічна кризи, що призводить до скорочення можливостей створення нових робочих місць; поступового звуження обсягів попиту на робочу силу з одночасним наростанням деформаційних змін у його структурі [2, с. 168-175].

Провідний фахівець у сфері соціально-трудових відносин А. Колог відзначає, що в процесі розвитку соціально-трудової сфери, що породжуються зовнішніми та внутрішніми детермінантами, а саме: глобалізацією світової економіки; зростанням демографічної структури населення в цілому і економічного; зростання зокрема; лібералізацією соціально-економічної політики; зростанням темпів економічного зростання; трансформацією інституту зайнятості та різновекторністю змін на ринку праці; зниженням ролі зайнятості та різновекторністю змін у його структурі [2, с. 168-175].

Сучасний розвиток ринку праці України як сфери прикладання праці відбувається під знаком його необхідної адаптації до економічної ситуації, яка характеризується насамперед триваючим спадом виробництва, все ще значною фінансовою розбалансованістю економіки, недостатньою динамічністю заходів щодо реформування господарського механізму, триваючим збройним конфліктом в країні. Сучасному ринку праці притаманні серйозні проблеми і протиріччя:

1. (птоврення макропропорцій в економічному розвитку країни, які проявляються у порушенні співвідношень темпів зростання продуктивності праці та оплати праці).

2. Деформалізація соціально-трудових відносин. Це свідчить про наявність значного про шарку тійової зайнятості.

3. Петипова гнучкість українського ринку праці, що проявляється у протисовуванні до ринкових змін не шляхом зміни чисельності зайнятих, а значково заробітної платою та затримками її виплати [3, с. 86-101].

Диспропорції соціально-трудової сфери можуть бути декількох видів, серед яких можна виокремити: структурно-економічні, соціальні, гендерні, інформаційні, ринкові. Ринок формус дисбаланси виробництва, розподілу та споживання, що, відповідно, сприяє деструктивним зрушенням ринку праці. До структурно-економічних диспропорцій відносяться відмінності у розподілі витраток за видами економічної діяльності, відмінності у забезпеченні окремих секторів на робочу силу та її пропозицією визначаються насамперед економічними факторами, а саме нерівністю розвитку окремих секторів економіки, динамікою підприємницької активності, доступністю кредитних ресурсів та ін. Соціальні диспропорції характеризуються диференціацією в